

Vinternovy dovážel jejich kočví v kočáře“). Za 2. svět. v. a po 1945 hl. iniciátorem M. Stibor. Další Stibor (z Jesenice) byl známým komikem. Hrál se v sále hospody U Zaulů, před válkou i na zahradě U Halešů. Do 1938 2-3x za rok. Hry z vesnického prostředí, Kříž u potoka apod. Po 1945 i těsně předtím s nástupem mladší generace intenzivnější činnost, Maryša, Vojnarka, Hadrián z Římsů ad. Hrál se i k různým příležitostem, silvestrovské zábavy apod. Kulisy a jeviště vlastní, kostýmy si půjčovali v Praze.

INFORMACE pro MČAD zprac. z místní kroniky V. Soběslavská. Rkp. 1998; Místopis okresu zprac. Věra Velemanová. Rkp. 1999. kART. VELEMANOVÁ, Věra: Ochotnické divadlo na Příbramsku. Podbrdsko 1999, č. 6, s. 71.

NEDVĚDICE, o. Žďár nad Sázavou
40. léta 19. stol. ODi v české řeči.

DČD II, s. 292.
ČERNÝ, František: Místo divadla v životě českých měst v 19. století. In: Kapitoly z českého divadla. Praha, Academia 2000, s. 104.

NEDVĚZÍ, m. č. obce KOUNOV, o. Rychnov nad Kněžnou
Ve 20. letech 20. stol. SDO.

SÚA: Podání českých DS 1856-1948. Soupis v databázi MČAD.

NEDVĚZÍ, o. Svitavy
1902 zal. SDO. Později Svatojosefská jednota, došlo k tříštění sil. 1914-1918 aktivita spolku ustala. 20. léta DrKr, DrO Sokola, Svatojosefská jednota do 1943 86 her klasického i soudobého repertoáru. Činnost širší než jen ODi, mj. financovali pomník padlým v 1. svět. v. Po 2. svět. v. znovu ustavena Skupina katolické mládeže.

Ve službách Thalie II, s. 261.
SÚA: Podání českých DS 1856-1948. Soupis v databázi MČAD.

NEHVIZDY, o. Praha-východ
V 2. pol. 19. stol. SDO, činný i ve 40. letech 20. stol.
SÚA: Podání českých DS 1856-1948. Soupis v databázi MČAD.

NECHANICE, viz též KOMÁROV, LUBNO, NEROŠOV, POPOVICE, SOBĚTUŠ, STARÉ NECHANICE, SUCHÁ, TŮNĚ, o. Hradec Králové
30. a 40. léta 19. stol. zprávy o českém ODi. 1842 poprvé studenti. Aktivní role místního faráře, za jeho vedení postupně zakoupeno

potřebné vybavení. Repertoár především obrozenský. 1843, 1845 provedeno 8 her, 1846 div. sdružení. 1850 divadlo vyhořelo, aktivní kněz odešel. Po určité přestávce získali ochotníci div. vybavení od šlechtice Harracha z jeho divadla v Konarovicích, kde se nehrálo. Výtěžky činnosti na sociální a kulturní účely. 1865 zřízeno v obecním domě městské divadlo. 1868 opereta Kvas krále Vondry XXVI (J. Illner). 1869 Slavnost obžinek, Střežený zeť. 1873 ve veseloherě Na rozcestí jh. O. Sklenářová-Malá. 1886 zal. SDO Kolár, od 1896 jako JDO Kolár. Desetiletí rozkvětu spojeno se jménem JUDr. Josefa Štolby (1879-1890 notářem v Nechanicích). Ten hry nejen psal, ale i r., sám hrál a h. vychovával, zal. Městské divadlo v Radnici. Na jeho hry přijížděli mj. Zeyer, Vrchlický, Stašek, Holub, Quis, Náprstek, Chittussi.

Provedení veseloher mé Vodní družstvo způsobilo v Nechanicích a v okolí, jak ostatně zcela přirozeno, velký rozruch. Celá řada občanů nechanických byla premiéře v Praze přítomna, a proto již druhého dne vykládáno ve všech místních hostincích, kdo vše jest ve veseloherě zveřejněn a kterých momentů z jednání o skutečně vodní družstvo jest tam použito. A což teprve, když ochotníci veseloheru s ohromným úspěchem při nabitých domech několikrát za sebou zahráli! Za každou figurou kusu hledány určité osobnosti, a nového materiálu vykládáno na všech stranách tolik, že by byl stačil k několika novým veseloherám.

Josef Štolba: Z mých pamětí II, s. 331.

Josef Štolba, 1846-1930, český prozaik a dramatik. Je autorem lokálních frašek a veseloher z maloměstského prostředí (Krejčí a švec, Vodní družstvo, Maloměstští diplomaté, Na letním bytě), žánrových obrázků a satirických povídek (Polabí, Pro nic za nic) a libret (Tvrď palice, pro A. Dvořáka). Z cest po Evropě a Americe vznikly cestopisy a knihy cestopisných fejetonů (Na skandinávském severu, Za polární kruh, Za oceánem, Ze západní Indie a Mexika, Ze slunných koutů Evropy). Je autorem vzpomínkových knih (Z mých pamětí, Divadelní paběrky).

1905 v městském divadle 25 představení, z toho 8 ochotníci. Současně DO Sokola, mezi spolky řevnivost. 1922 JDO Kolár členem ÚMDOČ. K 100. výročí narození J. Štolby, 60 let ÚMDOČ a 100 let od zal. OS 1946 uspořádal Kolár sjezd Klicperova divadelního okrsku. Součástí Na letním bytě, v přírodě, v r. Vacka, Staňka a Řešátka hráli členové ochotnických spolků Malšovice, Plotiště, Kukleny, Hradec Králové, Svobodné Dvory, Třebeš a Nechanice. Silná politická reakce na nechanickou selskou jízdu 1947 (tradiční slavnost s div. prvky, sedláci na koních a ověšených žebřířnících, pořádala agrární strana a MSRD z Hradce, snad protestovali proti Ďurišovu tzv. Hradeckému programu, který prohluboval pozemkovou reformu a připravoval združstevňování, slavnost rozpuštěna, zčásti rozeznána policií) se v 1. pol. 50. let projevila i útlumem ve společenském, a tím i v div. životě. 1955-1966 se hrálo na jevišti KD. 1955 Na letním bytě, Divá Bára, 1956 Zapadlá vlastenci, 1957 Lesní panna, Vassa Železnová, 1958 Rodinná vojna, Oblaka, 1959 Peníze, Šest zamilovaných (Arbuzov), 1955-1959 4-5 inscenací ročně. 1960 Kolébka (Jirásek), 1962 Babička, 1963 Slovanské nebe, 1964 Naši furianti (jh. J. Vojta), 1966 Lakomec (jh. St. Neuman). Po 1966 bez činnosti. 1993 děti ZŠ Jedničky má papoušek.

INFORMACE pro MČAD Hana Kramářová. Rkp. 2001. 2 s. kART; Místopis okresu zprac. Rudolf Faltejsek. Rkp. 1998. PC ART. CCAD, s. 99; DČD II, s. 291.
Boleslavský, s. III; Letopisy 1863, díl II, sv. 3, s. 61; Směkalová. DIVADLA v království Českém r. 1905. Zprávy Zemského statistického úřadu království Českého XIV/1. Praha 1910, s. 185.
HOŘEJŠ, V.: Nechanické divadlo. Hradec Králové, OK 1995.
KŘEPELKA, Karel: Historie ochotnického divadla v okrese Hradec Králové. Hradec Králové, OKS 1983. 96 s. MVČ Hradec Králové.
RYBOVÁ-PŘÍBÍKOVÁ, L.: Divadelní a pěvecké spolky a odbory v Královéhradecku a Nechanicku. Královéhradecko IV, č. 4. KK.

16 / Jednota divadelních ochotníků Kolár, Babička, 1962.